

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.116/2018/4.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke, előadó bíró
. Tibold Ágnes bíró
. Csőke Andrea bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Szabó Balázs Gábor Ügyvédi Iroda ügyintéző:
dr. Szabó Balázs Gábor ügyvéd

Az alperes:

Az I. rendű alperes képviselője: Nagy és Kiss Ügyvédi Iroda

A per tárgya: szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.304/2017/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék 34.G.40.409/2016/16. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria az eljárás felfüggesztésére irányuló kérelmet elutasítja.

A jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében - is helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) Ft másodfokú perköltséget, valamint 82.700 (nyolcvankétezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A peres felek között két kölcsönszerződés jött létre. A felülvizsgálati eljárás tárgyát a felperes mint adós és az alperes mint hitelező között 2007. július 23-án kelt CHF alapú kölcsönszerződés képezte.
- [2] A kölcsönszerződés 1.4. pontja az alábbi rendelkezést tartalmazza:
„Felek kijelentik, és kötelezik magukat arra, hogy bármely

elszámolási vita, illetve banki igény kielégítése esetére, vagy a jelen okirat szerinti kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére, a folyósítás tényleges időpontja, a teljesítési kötelezettség lejártá megállapítása, valamint bármely egyéb a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az Adós Banknál vezetett számlái, és a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadják el, mint közhiteles, aggálytalan tartalmú bizonyítékot.

Ennek megfelelően a kölcsön és járulékaik nem, vagy nem szerződés szerinti megfizetés esetén a végrehajtás alapjául szolgáló, mindenkor fennálló kölcsön-, és járuléktartozást, továbbá a fent hivatkozott tényeket jelen okirat mellett az Adós Banknál vezetett számláiról, illetve a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítvány tanúsítja, amelynek elfogadására a Felek jelen okirat aláírásával kötelezettséget vállalnak.

Felek/Adós felkéri(k) a jelen okiratot szerkesztő közjegyzőt vagy egyébként illetékességgel bíró közjegyzőt, hogy a fenti kölcsönből fennálló kölcsön és járulékaik, továbbá egyéb tartozása mértékét, továbbá a fent hivatkozott tényeket, adatokat esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén, a Bank felkérésére az Adósok Banknál vezetett számlái, a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján és nyilvántartásokba való betekintéssel közjegyzői tanúsítványba foglaltan tanúsítsa, e tekintetben a banktitok megtartásának kötelezettsége alól a felmentést megadják".

A felperes keresete és az alperes védekezése

- [3] A felperes a megismételt eljárásban előterjesztett véglegesen fenntartott keresetében többek között a fenti szerződéses rendelkezés érvénytelenségének megállapítását kérte. E körben arra hivatkozott, hogy az tisztességtelen, a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés a), b) és j) pontja alapján.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Jogi álláspontja szerint az alperes feladata a kölcsönszerződéssel kapcsolatos adatok tekintetében azok nyilvántartása. Az alperes nyilvántartásában szereplő adatok „deklaratív” jellegűek, a felperes nincs elzárva attól, hogy azokat vitassa, így a szerződéses rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordítja meg és egyéb okból sem tisztességtelen.
- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az

elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését megváltoztatta és a [2] pontban idézett szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét megállapította.

- [7] Jogi álláspontja szerint a hivatkozott rendelkezés a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján tisztességtelen, az a bizonyítási terhet megfordítja, a felperesre mint fogyasztóra hárul annak bizonyítása, hogy milyen összeggel tartozik. A szerződéses rendelkezés a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja szerint is tisztességtelen, a hitelezőt jogosítja fel annak megállapítására, hogy a fogyasztó teljesítése szabályszerű-e. A szerződés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. § (1) bekezdése alapján is semmis, e körben a BDT 2017.3629. szám alatt közzétett eseti döntésben kifejtettekre hivatkozott.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [9] Kifejtette, a másodfokú bíróság döntésének meghozatala során a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjának téves értelmezésével okszerűtlen és megalapozatlan következtetésre jutott. A szerződéses rendelkezés nem jogosítja fel az I. rendű alperest annak megállapítására, hogy teljesítése szabályszerű-e, és nem változtatja meg a bizonyítási terhet.
- [10] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Egyben indítványozta, hogy a Kúria az eljárást az Európai Unió Bírósága előtt C-483/16., C-51/17. és C-126/17. számú ügyben folyó eljárás jogerős befejezéséig függessze fel.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A Kúria elsődlegesen rögzíti, hogy a felülvizsgálati ellenkérelemben felhívott előzetes döntéshozatali eljárások a Kúria határozatának meghozatalakor már befejeződtek. Ezeknek tárgya egyébként sem volt összefüggésben a felülvizsgálati eljárás tárgyát képező szerződéses rendelkezések tisztességtelenségével, ezért a Kúria az eljárás felfüggesztésére irányuló kérelmet elutasította.
- [12] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt az alábbiak szerint jogszabálysértőnek találta.
- [13] A Kúria az EBH 2018.G.1. számon közzétett gazdasági elvi határozatában kifejtetteket változatlanul minden részletében irányadónak tekinti. Az adott ügyben a perbelivel a tartalmát és lényegét tekintve megegyező szerződéses rendelkezés tekintetében akként foglalt állást, hogy az a bizonyítási terhet a fogyasztó

hátrányára nem fordítja meg. Rámutatott, az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására és a szerződő felek a kimutatás alapján készült közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem változtatja meg, és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. Döntésének jogi indokolásában hangsúlyosan hivatkozott az rPtk. 242. §-ában, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 106. §-ában, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 21. §-ában, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 111. § (1) bekezdésében, továbbá a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés i) és j) pontjában foglaltakra.

- [14] A Kúria a BH 2018.146. számon közzétett határozatában már állást foglalt a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontjára alapított tisztességtelenséggel összefüggésben is, amely az ott kifejtett indokokra utalással jelen ügyben is fenntart. Annak lényege szerint az a kikötés tisztességtelen, amely a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel arra, hogy maga állapítsa meg a saját teljesítése megfelelőségét. A keresettel támadott szerződéses rendelkezés azonban nem tartalmaz az alperest a megjelölt körben megillető egyoldalú jogosítványt, nem vonja el a vele szerződő fél - a felperes - kötelmi jogát arra, hogy az alperes szolgáltatásának megfelelőségét megítélje és minősítse, így a kölcsönszerződés vizsgált pontjának tisztességtelensége ezen a jogcímen sem állapítható meg.
- [15] A Kúria hivatkozott határozatában kitért arra is, hogy az igényérvényesítés lehetőségei, a bizonyítási terhek alakulása körében a felperes jogi helyzetét nem érinti, nem teszi azt hátrányosabbá, a szerződéses kikötés tisztességtelensége megállapításának az rPtk. 209. § (1) bekezdésében írt feltétele erre figyelemmel nem valósult meg.
- [16] Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet az rPtk. 209. §-ának, illetve a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjának helytelen alkalmazásával minősítette a perbeli kölcsönszerződés keresettel támadott rendelkezését tisztességtelennek.
- [17] A Kúria a kifejtettek értelmében a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét a felülvizsgálati eljárás tárgyát képező rendelkezés tekintetében helybenhagyta.

Záró rész

- [18] Az eredményes felülvizsgálati kérelemre tekintettel a felperes mindhárom fokú eljárásban pervesztes lett. A Kúria az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes jogi képviselőjével felmerült, valamint az általa lerótt felülvizsgálati

eljárási illetékből álló másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. §-a alapján állapította meg a szerződésben megállapított díj mérséklésével. A mérséklést a nagyszámú azonos tényállás alapján indult perben az alperest túlnyomó részt azonos jogi alapokon álló védekezése indokolta.

- [19] A személyes költségmentes felperes által le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [20] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. november 6.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró, Dr. Csőke Andrea sk. bíró